

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9CdoR/5/2024
Identifikačné číslo spisu: 3124202909
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:3124202909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení T. E., narodeného X. F. XXXX, B. XXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Bojdom, Nitra, Fraňa Mojtu 43, za účasti procesného opatrovníka umiestneného Obec B., so sídlom B. XX a Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Trenčín, Súdna 15, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 35Pu/1/2024, o dovolaní T. E. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 17. apríla 2024 sp. zn. 15CoPs/4/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 5. marca 2024, č. k. 35Pu/1/2024-13 začal konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania T. E. (ďalej len „umiestnený“) v zdravotníckom zariadení, za opatrovníka umiestneného pre toto konanie ustanovil Obec B. a vyslovil, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia je prípustné.

1.1. Pri rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 254 ods. 2, § 256, § 257 ods. 1, 3, § 258 ods. 1, § 259 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 6 ods. 9 písm. d) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“). Súd prvej inštancie uviedol, že dňa 29. februára 2024 Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne (ďalej len „nemocnica“) mu oznámila prevzatie pacienta - umiestneného do ústavnej psychiatrickej starostlivosti bez jeho súhlasu. Súd prvej inštancie vypočul ošetrujúcu lekárku V. Š., oboznámil sa s okolnosťami, za ktorých bol umiestnený prijatý na psychiatrické oddelenie nemocnice. Zistil, že umiestnený bol privezený z materského ústavu, ktorým je Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove na odporúčenie psychiatra z ústavu pre psychotickú dekompenzáciu. Z výpovede ošetrjúcej lekárky bolo zistené, že psychický stav umiestneného vyžaduje neodkladné ústavné liečenie pre riziko hetero- alebo

autoagresivity, je prítomná bludná psychotická symptomatológia (halucinácie, pocity ovplyvňovania). V minulosti bol umiestnený už viackrát vyšetrený psychiatrom bez psychologického procesu, v súčasnosti všetko neguje. Ošetrojúca lekárka uviedla, že sa domnieva, že umiestnený je spôsobilý chápať zmysel konania a rozhodnutia, odporúčala mu doručovať písomnosti súdu, odporučila aj jeho výsluch bez ujmy na jeho zdravotný stav. Z tohto dôvodu bol vykonaný v súlade s § 260 ods. 1 CMP výsluch umiestneného, ktorý po poučeníach podľa § 258, § 259 a § 257 ods. 3 CMP uviedol, že z dôvodu opatrnosti žiada o právneho zástupcu na náklady štátu. Nežiadal, aby sa konania zúčastňoval jeho dôverník a žiadal, aby mu súd doručoval všetky písomnosti. V rámci výpovede uviedol, že je takmer 15 rokov vo výkone trestu, za ten čas nikoho nenapadol, majetok nepoškodil, nikdy sa nepokúsil o útek, ani o nijaké sebapoškodzovanie, resp. samovraždu. Od februára 2017 bol vo výkone trestu v Leopoldove, kde sa bránil sťažnosťami, žalobami, trestnými oznámeniami. Naposledy písal v súvislosti so zdravotnými ťažkosťami, ktoré pociťuje a ktoré sú nahlásené u všeobecného lekára, a to horúčava na čele, svalová strnulosť, zimnica v podpazuší a horúčava v rozkroku. Zároveň potvrdil, že napísal, keď tieto ťažkosti nepretrvávali, že počuje akési vnútorné hlasy. Nečakal však, že to všetko takto zle zinterpretujú a na základe toho poslať človeka na psychiatriu dokazuje len určitú škodoradosť zo strany personálu v Leopoldove. Považuje jeho umiestnenie za nedôvodné a neopodstatnené a odmieta akúkoľvek liečbu. Podľa názoru ošetrojúcej lekárky bolo potrebné prevzatie umiestneného v zdravotníckom zariadení. Predpokladaná doba liečenia bola stanovená na dva týždne.

1.2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že z výpovede ošetrojúcej lekárky zistil, že sledovanie umiestneného je potrebné vzhľadom na prítomný psychotický syndróm, nakoľko môže dôjsť k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Umiestnený s lekármi nespolupracuje, v ústave odmieta liečbu liekmi. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že prevzatie umiestneného v zdravotníckom zariadení je potrebné, je v jeho záujme a rozhodol tak o prípustnosti prevzatia v zdravotníckom zariadení. Súd prvej inštancie zároveň doplnil, že je povinnosťou súdu prioritne sa zaoberať zdravotným stavom umiestneného. Súd je povinný posúdiť, či umiestnený skutočne ohrozuje seba alebo svoje okolie. Uvedená skutočnosť, i keď je pre rozhodnutie vo veci kľúčová, nie je otázkou právnu, ale odborno-medicínskou otázkou, na ktorú môže dať odpoveď jedine ošetrojúci lekár zo zdravotnej dokumentácie umiestneného. Súd prvej inštancie si takéto vyjadrenie môže iba osvojiť, nemá reálnu možnosť ho spochybňovať. Dokazovaním vykonaným podľa § 261 CMP mal súd prvej inštancie za preukázané u umiestneného zhoršenie psychického stavu, ktorý je potrebné sledovať. Skutočný stav, tak ako bol zistený súdom, bol postačujúci na to, aby súd mohol vo veci rozhodnúť.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie umiestneného uznesením zo 17. apríla 2024, sp. zn. 15CoPs/4/2024 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa vyslovenia prípustnosti prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože tento vykonal dostatočné dokazovanie v prejednáwanej veci, úplne a správne zistil skutkový stav a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že tento začal konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania umiestneného v zdravotníckom zariadení, ustanovil umiestnenému opatrovníka, vykonal dokazovanie priamo v Nemocnici pre obvinených a odsúdených Trenčín, psychiatrické oddelenie, vypočul ošetrojúceho lekára aj umiestneného. Sudca súdu prvej inštancie zistil, že umiestnený bol prijatý na psychiatrické oddelenie na základe odporúčenia psychiatra z ÚVTOS v Leopoldove. Po prijatí nespolupracoval, nesúhlasil s hospitalizáciou, súhlas s liečbou nepodpísal, pretože si nie je vedomý, že by trpel nejakou duševnou poruchou. Podľa lekára ide u umiestneného o psychotický proces, bludné myšlienky, paranoiditu, halucinácie, suicídne myšlienky, nekritický postoj ovplyvnený z vonku s tým, že je potrebné nastaviť pacienta ústavnou formou.

2.2. Odvolací súd po preskúmaní spisu zistil, že súd prvej inštancie v danej veci postupoval v súlade so zákonnou úpravou. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v čase, keď bol pacient umiestnený bez svojho súhlasu na psychiatrické oddelenie, bol jeho zdravotný stav zhoršený natolko, že to bolo nutné aj bez toho, aby udelil súhlas. Z uvedených skutočností, prejavov ochorenia umiestneného pri svojom rozhodovaní vychádzal aj súd prvej inštancie, pričom odvolací súd sa s jeho závermi, pokiaľ ide o prípustnosť prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia z dôvodu obavy z možného ohrozenia nielen umiestneného, ale aj jeho okolia, v celom rozsahu stotožnil. Odvolací súd nemal dôvod

pochybovať o objektívnom stanovisku odborného lekára, o potrebe hospitalizácie, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Takýto podklad rozhodnutia v konaní o vyslovenie prípustnosti prevzatia umiestneného v zdravotníckom zariadení považoval za dostačujúci, pretože v tomto konaní sa posudzuje prípustnosť hospitalizácie umiestneného na základe jeho zdravotného stavu prejavujúceho sa v čase jeho prijatia a odborného stanoviska ošetrojúceho lekára.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal umiestnený (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces tým, že nepočkal na rozhodnutie Centra právnej pomoci o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, hoci umiestnený vo svojom odvolaní uviedol, že o poskytnutie právnej pomoci požiadal. Dovolateľ ďalej namieta, že súdy nižšej inštancie nevenovali pozornosť skutočnosti, že netrpí žiadnou duševnou chorobou, resp. poruchou. Uvádza, že bol hospitalizovaný pre diagnostický záver zmiešaná a iná porucha osobnosti, ktorá kategória je rezervovaná pre poruchy osobnosti, ktoré sú spojené s ťažkosťami, ale neprejavujú sa so špecifickými poruchami osobnosti. Pre tento diagnostický záver neexistuje ani žiadna špecifická liečba. Z uvedeného dôvodu má dovolateľ za to, že dôvodom jeho umiestnenia v zdravotníckom zariadení nemohla byť liečba duševnej poruchy. Účelom prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bez jeho súhlasu bolo podľa jeho názoru to, aby mu zabránili v uplatňovaní jeho práv prostredníctvom rôznych podaní. Dovolateľ tiež namieta nedostatočné odôvodnenie, resp. arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, majúť za to, že odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšej inštancie je vnútorne rozporné, keď na jednej strane prijali záver o nevyhnutnosti ústavného liečenia umiestneného pre riziko hetero- alebo autoagresivity, na druhej strane však uvádzajú, že umiestnený nikdy nebol psychiatricky liečený. Dovolateľ zároveň vzniesol „námitku miestnej príslušnosti súdu, pretože predmetná vec nie je rodinnoprávnou agendou a v takom prípade mal byť príslušným Krajský súd v Trenčíne“.

4. Nemocnica, ani procesný opatrovník umiestneného sa k dovolaniu umiestneného nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal účastník konania v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci upravenej v Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej len „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 CMP neobsahuje osobitnú úpravu dovolania v statusových veciach fyzických osôb, dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania podľa ustanovení CSP.

7. Dovolateľ má za to, že zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, pričom vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP vidí predovšetkým v tom, že odvolací súd „nepočkal na rozhodnutie centra právnej pomoci a následne na doplnenie odvolania ustanoveným advokátom“, hoci bol upovedomený o tom, že dovolateľ požiadal o ustanovenie advokáta za účelom poskytnutia právnej pomoci. Ďalej dovolateľ namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, a tvrdí, že jeho prevzatie do zdravotníckeho zariadenia nebolo prípustné z dôvodu, že netrpí žiadnou duševnou poruchou.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných

prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

10. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, resp. účastníkmi konania, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

11. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

12. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu dáva Civilný sporový poriadok aj Civilný mimosporový poriadok (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie súdnych písomností a vyjadrení protistrany a pod.). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd, viazaný obsahom dovolania, a kontrolou postupu súdov nižších inštancií pri zisťovaní skutočného stavu veci (§ 35 CMP) nezistil, že by konanie bolo postihnuté akýmkoľvek závažnými procesnými vadami, resp. deficitmi v dokazovaní, ani to, že by konajúcimi súdmi prijaté závery boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd, vychádzajúc zo zistených skutočností súdom prvej inštancie, potom ako v rámci odvolacieho konania umožnil účastníkovi konania písomne reagovať na odvolacie námietky umiestneného, tieto vyhodnotil a zdôvodnil svoj prijatý záver, pričom poskytol odpovede na všetky relevantné okolnosti. Odôvodnenie uznesení (vo vzájomnej súvislosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s rozhodnutím odvolacieho súdu) zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosť jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť.

14. Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd mal počkať na rozhodnutie Centra právnej pomoci o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci a umožniť, aby odvolanie umiestneného doplnil advokát, uvedený postup nemá oporu v relevantných procesných predpisoch. Ustanovenie § 62 ods. 2 CMP síce dáva účastníkovi konania možnosť modifikovať a dopĺňať odvolacie dôvody aj po uplynutí lehoty na podanie odvolania, avšak iba do rozhodnutia o podanom odvolaní. Skutočnosť, že v danom prípade bol umiestnenému priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci až po vydaní rozhodnutia odvolacieho súdu, nemožno považovať za vadu konania - procesný postup odvolacieho súdu totiž nebol nesprávny. Umiestnený vo svojom odvolaní uviedol, že „požiadal centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci pridelením advokáta, ktorý keď mi bude pridelený, tak moje odvolanie erudovane doplní a možno aj rozvinie.“ Umiestnený nepodal návrh na prerušenie konania, prípadne iný procesný návrh, o ktorom by mal odvolací súd rozhodovať, ani nežiadal o oddialenie rozhodnutia odvolacieho súdu, iba oznámil, že v prípade rozhodnutia o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci bude jeho odvolanie doplnené advokátom, k čomu však nedošlo. Pokiaľ za týchto okolností odvolací súd v súlade s článkom 12 CMP postupoval tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, pričom dňa 17. apríla 2024 vydal vo veci rozhodnutie, postupoval podľa názoru dovolacieho súdu v súlade so zákonom.

Dôsledkom zákonne súladného procesného postupu odvolacieho súdu tak nemohlo byť porušenie práva umiestneného na spravodlivý súdny proces.

15. Ak dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane poukazuje na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) , ktorá uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

15.1. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka mimosporového konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15.2. Zároveň však dovolací súd opakovane vyjadruje záver, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

16. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Dovoláním napádané uznesenie uvádza skutočný stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania k prerokovanej veci a výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i použitú právnu úpravu. Odvolací súd sa v odôvodnení zároveň vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami umiestneného. Z odôvodnenia dovoláním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (ale aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie) jednoznačne vyplývajú dôvody, pre ktoré súdy nižšej inštancie považovali prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia za prípustné.

17. Ako to v odôvodnení svojho uznesenia správne uviedol aj odvolací súd, v predmetnom prípade sa posudzuje prípustnosť hospitalizácie umiestneného na základe jeho zdravotného stavu prejavujúceho sa v čase jeho prijatia do zdravotníckeho zariadenia, preto tvrdenia dovolateľa, že v minulosti nebol psychiatricky liečený, resp. že netrpí žiadnou duševnou poruchou, sú pre účely predmetného konania irelevantné. Z vykonaného dokazovania, najmä výsluchu ošetrojúceho lekára umiestneného mali súdy nižšej inštancie za preukázané, že v čase jeho prevzatia do nemocnice sa u umiestneného prejavoval psychotický proces v podobe bludných myšlienok, paranoidity, halucinácií, suicídálnych myšlienok, nekritického postoja. Z uvedeného dôvodu, na základe odporúčania psychiatra z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove bol umiestnený prijatý na psychiatrické oddelenie nemocnice napriek jeho nesúhlasu s hospitalizáciou. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na znenie ustanovenia § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti, v zmysle ktorého sa informovaný súhlas nevyžaduje v prípade ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi

duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu. Z uvedeného je zrejmé, že hospitalizácia osoby bez informovaného súhlasu je možná za predpokladu, že sa u nej v čase prevzatia do zdravotníckeho zariadenia prejavujú príznaky duševnej poruchy, bez ohľadu na konečnú diagnózu, pokiaľ sú splnené aj ďalšie predpoklady prípustnosti prevzatia, t.j. ak ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu. V predmetnej veci sa sudy nižšej inštalácie dostatočne vysporiadali so všetkými uvedenými skutočnosťami a postupujúc v súlade s relevantnými ustanoveniami CMP a zákona o zdravotnej starostlivosti dospeli zhodne k záveru o splnení zákonných podmienok prípustnosti prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bez jeho súhlasu. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštalácie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

18. Nad rámec uvedeného, k námietke dovolateľa o nedostatku funkčnej príslušnosti odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že táto nie je dôvodná s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 5 písm. a) CMP, v zmysle ktorého na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Trenčíne je príslušný Krajský súd v Žiline. Konania v niektorých statusových veciach fyzických osôb sú zaradené do tretej hlavy druhej časti CMP, a teda o odvolaní umiestneného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín rozhodol funkčne príslušný Krajský súd v Žiline.

19. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie umiestneného nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto ho s poukazom na § 447 písm. c) CSP odmietol.

20. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 52 a § 57 CMP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.